

**Маньківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1
Маньківської районної ради Черкаської області**

**Обласний конкурс
«Сім духовних святинь малої
Батьківщини»**

Колективний творчий проект

**"ЗАПОВІДНИЙ
ФОНД
МАНЬКІВЩИНИ"**

**Підготували:
Актив міністерства екології
школи
Керівник:
Педагог-організатор
Драюк В.О.**

2014 рік

Площа земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення складають 483,4 га в тому числі:

десять гідрологічних заказників місцевого значення (територія, яка виділена з метою збереження, відтворення та відновлення окремих або декількох цінних для регіону компонентів природи на час, необхідний для виконання поставлених перед заказником завдань та підтримки загального екологічного балансу. В залежності від характеру, мети організації та необхідного режиму охорони, державні заказники поділяють на ландшафтні, лісові, болотні, іхтіологічні, орнітологічні, ентомологічні, гідрологічні, палеонтологічні та геологічні)

- ❖ Вікторівський – 21,0 га;
- ❖ Кислинський – 45,3 га;
- ❖ Кинашівський – 10,4 га;
- ❖ Красноставський с.Добра – 8,0 га;
- ❖ Кутівський - 13,7 га;
- ❖ Курбетівський смт. Маньківка 18,2 га;
- ❖ Полківничий с.Іваньки – 8,6 га;
- ❖ Рогівський - 26,1 га;
- ❖ Русалівський – 40,4 га;
- ❖ Дзензелівський “Бабків ставок” – 5 га;

один ентомологічний заказник:

- ❖ Стріщецький – 2,0 га (урочище “Стрілиця” смт. Маньківка)

У районі взято під охорону десять пам'яток природи місцевого значення (територія або окремий природний об'єкт, що мають особливу увагу цінність і є унікальними або типовими для України, беруться під охорону для збереження в природному стані в наукових, культурно-освітніх та естетичних цілях):

Ботанічні пам'ятки природи місцевого значення:

- **Алея дубів смт. Маньківка;**
- **Віковий дуб с. Дзензелівка;**
- **Вікові дерева груші і дуба с. Вікторівка;**
- **Липова алея с. Роги.**

Гідрологічні пам'ятки природи місцевого значення:

- **Водопад «Вир» смт. Буки;**
- **Джерело «Лисячі кринички» с. Кищенці;**
- **ставок «Загорський» – 27 га, смт. Маньківка.**

Геологічна пам'ятка природи:

- **скаля № 4 «Радіонова» смт. Буки.**

Комплексна пам'ятка природи місцевого значення:

- **Буцький каньйон – 0,8 га, смт.Буки.**

До переліку цінних природних територій та об'єктів місцевого значення, що резервуються з метою наступного віднесення їх до природно-заповідного фонду області, включено геологічну пам'ятку природи «Скаля» (скалястий берег з сірого граніту висотою біля 20 метрів), площею 4,5 га, с. Юрпіль р. Гірський Тікич, Чорнокам'янська сільська рада

- **природні території та об'єкти – 392,9 га;**
- **штучно створені об'єкти – 85,5 га;**
- **Землі оздоровчого призначення – 7,9 га.**

На території Маньківського району виділено два державні заповідні урочища.

Урочище «Герман» площею 240 гектарів

Коли землі Маньківщини належали польським магнатам, то останні запрошували на них селитися німців або, як їх називали, Германців. Німці, які прибували в Маньківку, займалися ремеслом, торгівлею. Селилися вони біля лісу (дорога йшла з Маньківки на Умань). Звідси й така назва – Германів ліс.

Під час війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького маньківчани оточили германців в їх поселенні і перебили.

Урочище «Великий ліс» (с. Паланочка, кв. 92 вид. 4 – 10 га; кв. 102, вид. 5 - 5,6 га
Маньківського лісництва Уманського держлісгоспу).

Назва «**Худолієва поляна**» походить від того, що садок на поляні у лісі належав Худолієві. Це було в кінці ХІХ століття. Поляна знаходиться в лісі В'язівок (нинішня назва Великий ліс). Про Худолієву поляну старожили розповідають так: «Коли була війна з польською шляхтою, поляки тікали з награбованим майном на захід. Зупинилися в лісі на поляні, яку оточили селяни. Розпочався бій. Частина ляхів втекла з оточення. Тікаючи через греблю біля ставка, вони всі цінності (золото, срібло, зброю) повкидали в ставок». Ця гребля є і в даний час. Десь пізніше, через 50-60 років, прибувши сюди, поляки розпитували в селян про цю поляну, про ставок, греблю. Але їм ніхто правди не сказав. Так, ні з чим вони і поїхали. Така легенда могла бути правдою.

Гідрологічні пам'ятки природи місцевого значення:

- Водоспад «Вир» смт. Буки.

Тікич протікає по території п'яти сіл Маньківського району і скрізь він особливий, але в Буках, як кажуть в народі, природа відпочивала і створила Буцький каньйон, водоспад «Вир» та Радіонову скелю.

Відразу за мостом автодороги «Буки – Київ» бере свій початок дивовижний і неповторний водоспад «Вир». Вода Гірського Тікича летить, шумить і вирує по скелястих виступах гранітних каменів. Це диво природи не залишилось непоміченим і ще в 1972 році даному об'єкту було присвоєно статус державної пам'ятки природи місцевого значення.

Геологічна пам'ятка природи :

- скеля «Радіонова» смт. Буки.

Буцький каньйон — каньйон в смт Буки Маньківського району Черкаської області на річці Гірський Тікич утворений у протерозойських гранітах, вік яких оцінюється у 2 мільярди років.

У 1972 році даному об'єктові було надано статус державної пам'ятки природи місцевого значення. Каньйон, розташований на 800 м нижче греблі колишньої Буцької ГЕС, що являє собою оригінальний скелястий берег з виступами сірого граніту, висотою близько 30 метрів. Довжина каньйону біля 2,5 км, ширина — 80 м. Площа, що підлягає природоохоронним заходам — 80 га.

Рішенням облвиконкому № 288 від 13 травня 1975 року цьому об'єктові було присвоєно статус державної комплексної пам'ятки природи місцевого значення. Територія навколо каньйону є улюбленим місцем відпочинку туристів. Його ще називають «Маленькою Швейцарією».

Відкритий виховний захід «Дивовижний світ рослин»

**Бережіть природу,
Бо вона дає нам насолоду.
Брежіть природу,
І барвінок, і бузок.**

**Щоб створити нову пригоду
Серед царства квіток.**

**Щоб раділи всі навколо,
Щоб весна настала знову.
Виростали квіти
І веселились діти.**